

R

Roll No.

Total Pages : 7

13537/NJ

E-32/2111

PRINCIPLES OF ECONOMICS-I

Paper-106

Semester-I

Time Allowed : 3 Hours] [Maximum Marks : 70

Note : The candidates are required to attempt **two** questions each from Sections A and B carrying 10 marks each and the entire Section C consisting of 10 short answer type questions carrying 3 marks each.

13537/NJ/620/W/11,010

[P. T. O.

SECTION—A

1. What is a Demand curve? Why does the Demand curve slope downwards to the right? Are there any exceptions to it ? 10
2. What is Price elasticity of Demand? Explain the point and arc methods of measuring it. 10
3. Explain the Law of Equi-marginal utility and indicate its significance in Economics. 10
4. What are Indifference curves? Explain various properties of indifference curves. 10

SECTION—B

5. Explain the difference between returns to Factor and returns to Scale. Also explain the different phases of return to scale. 10

13537/NJ/620/W/11,010 2

6. Explain the relationship between Average revenue and Marginal revenue in different situations. 10
7. Define Discriminating monopoly. Also explain conditions of price discrimination in monopoly market. 10
8. Comparison between Monopolistic Competition and Perfect Competition. 10

SECTION—C

9. Write short notes on any **ten** of the following :
10×3=30

- (i) Extension of Demand.
- (ii) Income elasticity of Demand.
- (iii) Cardinal utility.
- (iv) Budget line.

- (v) Internal economics.
- (vi) Marginal rate of Technical substitution.
- (vii) Break-even analysis.
- (viii) Pure and Perfect competition.
- (ix) Normal price.
- (x) What is kinky Demand curve?
- (xi) What is meant by Group equilibrium ?
- (xii) Dumping.

PUNJABI VERSION

ਨੋਟ : ਭਾਗ A ਅਤੇ B ਹਰੇਕ ਵਿਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 10 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ C ਸਾਰਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਵਿਚ 10 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 3 ਅੰਕ ਹਨ।

ਭਾਗ—A

1. ਮੰਗ ਵਕਰ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਮੰਗ ਵਕਰ ਦੀ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਢਲਾਨ ਕਿਉਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ? ਕੀ ਇਸ ਦੇ ਕੁਝ ਅਪਵਾਦ ਵੀ ਹਨ? 10
2. ਮੰਗ ਦੀ ਕੀਮਤ-ਲੱਚਕਤਾ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਇਸ ਨੁਕਤੇ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸਦੀ ਪੈਮਾਇਸ਼ ਦੀਆਂ ਆਰਕ ਵਿਧੀਆਂ ਵਿਚਾਰੋ। 10
3. ਈਕੁਵੀ ਮਾਰਜੀਨਲ ਉਪਭੋਗਤਾ ਦੇ ਨੇਮ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਅਰਥ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਵਿਚਾਰੋ। 10
4. ਇਨਡਿਫਰੈਂਸ ਵਕਰਾਂ ਕੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ? ਇਨਡਿਫਰੈਂਸ ਵਕਰਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਵਿਚਾਰੋ। 10

ਭਾਗ—B

5. ਗੁਣਾਂਕ ਪ੍ਰਤੀ ਰੀਟਰਨਸ ਅਤੇ ਸਕੇਲ ਪ੍ਰਤੀ ਰੀਟਰਨਸ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ ਦਰਜ ਕਰੋ ਅਤੇ ਸਕੇਲ ਪ੍ਰਤੀ ਰੀਟਰਨਸ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਪੜਾਓ ਵੀ ਦਰਜ ਕਰੋ। 10
6. ਵਿਭਿੰਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿਚ ਔਸਤ ਰੈਵਨਿਊ ਅਤੇ ਮਾਰਜੀਨਲ ਰੈਵਨਿਊ ਵਿਚਲੇ ਸਬੰਧਾਂ ਦਾ ਉਲੇਖ ਕਰੋ। 10
7. ਵਿਤਕਰੇਈ ਏਕਾਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਏਕਾਧਿਕਾਰੀ ਮੰਡੀ ਵਿਚ ਕੀਮਤ ਦੀਆਂ ਵਿਤਕਰਾ ਹਾਲਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ। 10
8. ਏਕਾਧਿਕਾਰੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਅਤੇ ਸੰਪੂਰਣ-ਮੁਕਾਬਲੇ ਦਾ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਕਰੋ। 10

ਭਾਗ—C

9. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦਸ 'ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :
10×3=30
 - (i) ਮੰਗ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
 - (ii) ਮੰਗ ਦੀ ਆਮਦਨ-ਲੱਚਕਤਾ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?

- (iii) ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਉਪਯੋਗਤਾ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
- (iv) ਬੱਜਟ ਲਾਈਨ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- (v) ਅੰਤਰੀਵ ਕਿਫਾਇਤਾਂ ਕੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ?
- (vi) ਤਕਨੀਕੀ ਬਦਲ ਦੀ ਨਿਊਨਤਮ ਦਰ ਦਰਜ ਕਰੋ।
- (vii) ਬਰੇਕ-ਈਵਨ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
- (viii) ਸ਼ੁੱਧ ਅਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
- (ix) ਸਾਧਾਰਨ ਕੀਮਤ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
- (x) ਕਿੰਕੀ ਮੰਗ ਵਕਰ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
- (xi) ਗਰੁੱਪ ਸਮਤੋਲ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
- (xii) ਡੰਪਿੰਗ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?